

Antikvarisk kontroll

Näsums kyrka

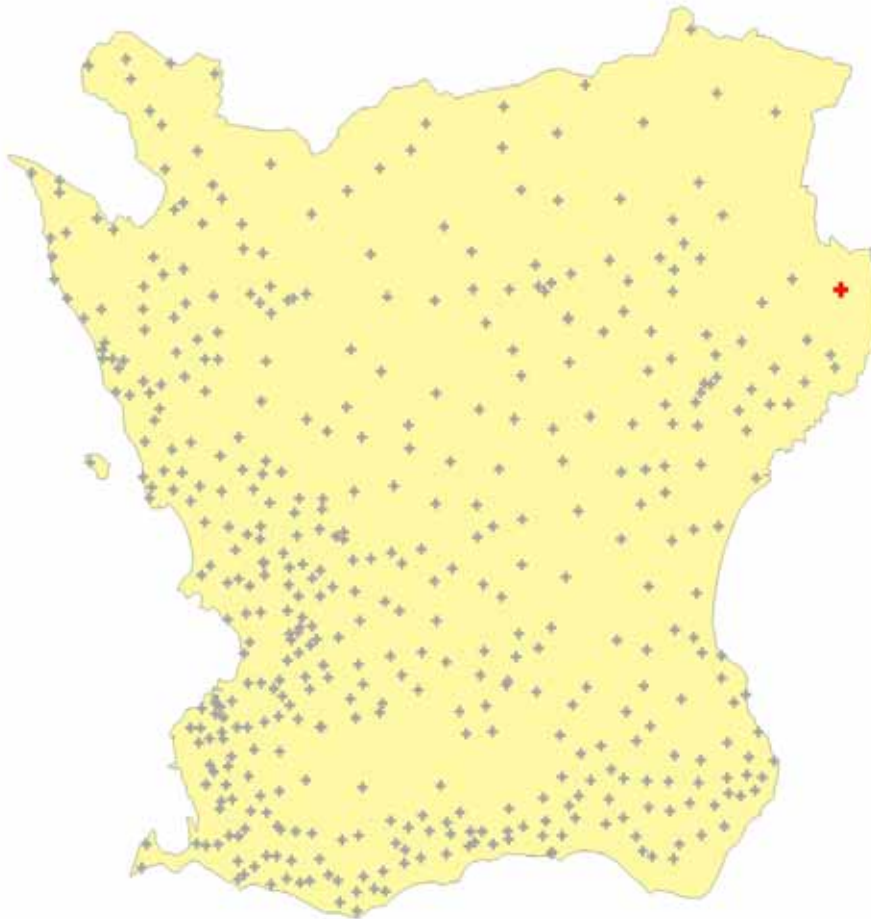
INBROTTS- OCH BRANDLARMSINSTALLATION

Näsums församling, Näsums socken i Bromölla kommun
Skåne län



Malmö Kulturmiljö
Enheten för Kulturmiljövård
Rapport 2008:017

Jörgen Kling



Malmö Kulturmiljö

Box 406

201 24 Malmö

Tel: 040-34 44 75

Besöksadress: Malmöhusvägen 3

www.malmo.se/kulturmiljo

Antikvarisk kontroll

Näsums kyrka – inbrotts- och brandlarmsinstallation

Näsums församling, Näsums socken i Bromölla kommun, Skåne län

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:017

Författare: Jörgen Kling

Foto: Jörgen Kling

Grafisk form: Anders Gutehall

Omslagsbild: Näsums kyrka

ISSN: 1653-493x

© Malmö Kulturmiljö 2008

Tekniska och administrativa uppgifter

Län	Skåne
Kommun	Bromölla
Socken	Bromölla
Beställare	Näsums församling
Länsstyrelsens tillstånd	Dnr: 433-62603-06, 2007-03-23
Syn av arbetsområdet	2007-11-21
Arbetena påbörjades.....	Januari 2008
Slutbesiktning	2008-04-10
Entreprenör	Securitas System Sverige AB, Kristianstad och Stömbyrån i Kristianstad AB
Konsult	Jonny Persson, Elkonsult JPAB, Kristianstad
Arbetsbeskrivning Upprättad av Ponnert Arkitekter/Öhrns ingenjörbyrå 2006-11-30, 2007-03-07 samt 2007-03-14. Anbudshandlingar av Securitas System AB 2007-05-28	
Antikvarisk kontrollant	Jörgen Kling, Malmö Kulturmiljö

Historik

Näsums kyrka, ritad av arkitekt Erik Söderlund, stod färdigbyggd 1871, byggnaden är en treskeppig hallkyrka med tornet placerat i öster. Den ersatte då en kyrkobyggnad från 1793, vilken i sin tur hade ersatt en medeltida, romansk kyrka. Tillgången på fullgott fasadtegel var under 1870-talet fortfarande begränsad, varför den billiga gråstenen i flera fall utnyttjades som byggnadsmaterial och blev ett naturligt val för församlingarna. Detta kunde då även kompletteras med stenmaterial från den rivna äldre kyrkan. Näsums kyrka är ett exempel på putsade nygotiska kyrkor uppförda av gråsten. 1888 uppfördes en ny orgel. 1931 genomfördes en restaurering som omfattade inläggning av ångvärmesystem, invändig målning samt att takvalvet kläddes med träfiberplattor. Under 1930-talet tillkom även ny koppartakbeläggning på torn och långhus. På 1950-talet lades åter ny koppar på långhus och torn, samtidigt som valven isolerades med glasull och kutterspån.

Kyrkan genomgick en omfattande restaurering 1962-63. Härmed minskades kyrkans ca 1000 platser till 500. I korbågen byggdes en vägg upp till taket och altarbordet med korset vändes och fick sin plats i sakristian. En ny altarpupsats byggdes, med en altartavla som föreställer Kristus på korset målad i mitten av 1800-talet av Estlands nationalmålare Johann Köler. Bland kyrkans få, bevarade inventarier från de äldre kyrkorna märks bland annat den lilla kyrkklockan från medeltiden, den stora från 1700-talet och den "grekiska lampan" i vapenhuset, också den från 1700-talet. Dopfunten av trä med dopfat av mässing är skänkt till kyrkan 1681 och ersatte då den medeltida dopfunten.

Arbetets omfattning 2008

Länsstyrelsen beslut 2007-03-23 har som underlag handlingar upprättade av Ponnert Arkitekter AB och Öhrns ingenjörbyrå i Hässleholm AB som inkom till länsstyrelsen 2006-11-30 och kompletterades 2007-03-07 respektive 2007-03-14. Näsums församling valde Elkonsult JPAB som konsult och Securitas System AB samt Strömbyrån som entreprenörer. Det nu avslutade installationsarbetet bygger på nämnda inlämnade handlingar som delvis har kompletteras av Securitas System AB. Malmö Kulturmiljö informerade länsstyrelsen och stiftet, som godkände nämnda avsteg från länsstyrelsens beslut.

Näsums kyrka saknade ett äldre inbrotts- och brandlarmssystem, något som bidrog till att ett säkert och funktionellt system snarast blev installerat.

Inbrottslarmets manövertablå placerades på anslagstavlan i vapenhuset. Till systemet är anslutna ett antal detektorer, öppningskydd/magnetkontakter på alla öppningsbara dörrar, ett antal rörelsedetektorer, larmdon för lokal alarmering samt

centralapparaten som har inbyggd larmsändare för att skicka eventuella inbrottslarm till larmcentral.

Brandlarmsystemet har analoga adresserbara detektorer. Detektorerna är rökdetektorer, värmedetektorer, samt ett aspirerande system till kyrksalen som är förlagt till vinden, där befintliga håltagningar för ljuskronorna kunde utnyttjas. Systemet är anslutet till SOS/Räddningstjänsten för direkt utryckning av brandkåren.



Inbrottslarmets manövertablå placerad på anslagstavlan i vapenhuset

Det var möjligt att förlägga brandlarmcentral, larmtablå samt nyckelskåp till det intilliggande församlingshemmet, något som ur antikvarisk synpunkt var en bra lösning.



Byggmöte 2008-02-11



Branddetektor i vapenhuset



Rörelsedetektor i kyrkorummets sydöstra hörn

Utförda tillägg

För framtida service och underhåll installerades ny belysning på vinden samt byggdes landgång och steg.

En del av värmedetektorerna i tornet ersattes med rökdetektorer.

För att erhålla heltäckande larm vid altaret tillkom ytterligare två rörelsedetektorer.



Installerad belysning samt aspirerande brandlarmssystem förlagt till vinden

Antikvarisk kommentar

Senare års uppmärksammade stölder och bränder i landets kyrkobyggnader har medfört ett ökat behov av bästa tänkbara inbrotts- och brandskydd i dessa miljöer. De nu genomförda installationerna i Näsums kyrka uppfyller de kriterier som krävs, både ur skyddssynpunkt och med hänsyn till de kulturhistoriska/antikvariska värdena.

Övrigt

Fotodokumentation har utförts av Malmö Kulturmiljö. Dokumentationsmaterial och övriga handlingar med relevans för ärendet förvaras i Malmö Kulturmiljös arkiv.

Referenser

Mildner, C-A, *Den renodlade nygotiska kyrkan omkring 1880-1900*, Skånes hembygdsförbunds årsbok 1997.

Svensson, S A, *Historik över Näsums kyrka*, informationsbroschyr utgiven 1972

Årets rapporter

Lista över utgivna rapporter inom Malmö Kulturmiljös rapportserie – Enheten för Kulturmiljövård Rapport:

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:001

Carola Lund

Antikvarisk kontroll. Flensburgska gården – Fasadändring samt förnyad VS-anläggning. Fastigheten Oscar 25 och 26 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:002

Carola Lund

Arbeten utförda 1955–2007. Malmö Stadsteater – Malmö Förskönings- och Planteringsförenings insatser gällande Malmö Stadsteater. Fastigheten Teatern 4 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:003

Olga Schlyter

Byggnadsantikvarisk studie. Tripasin. Ombyggnad av korvskinnfabrik till gymnasieskola. Fastigheten Grytan 7 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:004

Jörgen Kling

Antikvarisk kontroll. Oxie kyrka. Nytt läktarräcke. Oxie församling, Oxie socken i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:005

Olga Schlyter

Kulturhistorisk utredning. Mobilia. Från manufaktur till köpcentrum. Fastigheten Bohus 8 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:006

Jörgen Kling

Antikvarisk kontroll. Örsjö kyrka. Invändig restaurering. Villie församling, Örsjö socken i Skurups kommun. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:007

Carola Lund

Antikvarisk kontroll. Hipp. Förändringsarbeten gård. Fastigheten von Conow 42 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:008

Carola Lund

Arbeten utförda 2002–2007. Kvarndala gård. Malmö Förskönings- och Planteringsförenings insatser gällande Kvarndala gård. Fastigheten Västra Klagstorp 11:70 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:009

Carola Lund

Antikvarisk kontroll. Malmö stadsteater. Tillbyggnad. Fastigheten Teatern 4 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:010

Carola Lund och Olga Schlyter

Metodutredning. Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Uppföljning av Malmö stads miljömål.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:011

Jörgen Kling

Antikvarisk kontroll. Degeberga kyrka. Utvändig restaurering. Degeberga kyrkliga samfällighet, Degeberga socken i Kristianstad kommun. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:012

Olga Schlyter

Kulturhistorisk utredning. Scan i Kävlinge. Underlag för planprogram. Fastigheten Exporten 15 i Kävlinge kommun. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:013

Jörgen Kling

Antikvarisk kontroll. S:t Johannes kyrka. Konservering av väggmålningar. Malmö kyrkliga samfällighet, Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:014

Anders Reinsert

Antikvarisk kontroll. Hedmanska gården. Byte av syll, hus C. Fastigheten Gyllenstjärna 7 i Malmö stad. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:015

Lars Persson

Kulturhistorisk utredning. På jakt efter Hovdala by. En kulturgeografisk studie av huvudgården Hovdalas ägoområde. Brönnestads socken i Hässleholms kommun. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:016

Jörgen Kling

Antikvarisk kontroll. Järrestads kyrka. Invändiga underhållsarbeten. Simrishamns kyrkliga samfällighet, Järrestads socken i Simrishamns kommun. Skåne län.

Enheten för Kulturmiljövård Rapport 2008:017

Jörgen Kling

Antikvarisk kontroll. Näsums kyrka. Inbrotts-och brandlarmsinstallation. Näsums församling, Näsums socken i Bromölla kommun. Skåne län.